

Arbuus ja melon koduaiast

Saare-Tõrvaugu aiandis Väandra lähedal kasvas tänavu 20 arbuusi- ja 25 melonisorti. Lõunamaiselt kuum suvi küpsetas viljad eriliselt suureks ja magusaks.

Septembri algul kutsus aiand huvilisi aiapäevale kohapeal kasvanud lõunamaised vilju maitsma. “Meie arbuusid, melonid ja viinamarjad teevad poest ostetuile silmad ette mitte ainult tervislikkuse, vaid ka maitse poolest,” märkis aednik Harri Poom. Koduaias on ta arbuuse ja meloneid kasvanud juba 15 aastat, kuid viljad pole kunagi varem olnud nii ilusad ja maitsvad kui tänavu.

Uhke saagi põhjus on kahtlemata erakordselt soojas suves ja ka selles, et arbuusid-melonid ei kasvanud avamaal nagu tavaliselt, vaid kilekasvuhoones. Soojalembesed kõrvitsalised veetsid seal suve siiski juhuslikult. Suur kilemaja pandi hiljaaegu püsti viinapuude ja talvel poogitud viljapuustikute tarvis, aga kuna juuni esimene pool oli väga jahe, ei julgetud taimi välja istutada ja nii nad sinna jäidki.

Kevadel saavad viinapuude jaoks kile alla veel kaks tunnelit (45 m x 8 m; 360 m²), ent paaril esimesel aastal kasvatakse seal ka arbuuse ja meloneid.

KASULIK TEADA

Nõuanded kasvatamiseks

Harri Poomi nõuanded, kuidas arbuuse ja meloneid ise kasvatada, avaldame Targu Talitas varakevadadel. Kui plaanite neid eksootilisi aedvilju kasvatada avamaal, tuleb arbuusi seemned külvata aprilli lõpul ja meloni omad mai algul, kasvuhoones kasvatades võib külvata aga nädala või paari võrra varemgi. Liiga vara kasvama pandud taimed venivad välja ning jäävad mõneks ajaks kiduma, mis võib ettekasvatamise efekti nullida.

HARRI POOM

Punase viljalihaga arbuusisorti ‘Bo Wong’ prooviti tänavu Saare-Tõrvaugu aiandis esimest korda. Kuna ta küpses väga magusaks, seemneid oli vähe ja koor õhuke, siis kindlasti kasvatatakse teda ka edaspidi.

Arbuus ‘Golden Crown’ meenutab esmapilgul pigem melonit. Vaatamata väga ahvatlevale välimusele, ei osutunudki ta nii magusaks, nagu võinuks arvata. Märksa magusamad olid ‘Sweet Black’ ja ‘Gold Flower’.

Meloni ‘Sarah’s Choice’ suurtel hõrgumaitsetel viljadel on väga väike seemneõõnsus ning meeldivald tüse kiht söödavat koorealust osa.

Selle talimeloni hispaaniakeelne sortinimi ‘Piel de Sapo’ tähendab eesti keeles kärnkonna nahka. Melonid tavaliselt kaua ei seisa, kuid see sort on pika säilivusajaga. Viljad tuleb rohelsena ära korjata, jahedas seistes valmivad nad aegamis järele.

Arbuusi- ja melonitaimedel oli keskmiselt kaks-kolm vilja, aga leidus selliseidki, millel neid küljes lausa kümme tükki. Melonite kaal algas paarisajast grammist, suurimad olid viiekiilised. Väikseimad arbuusid kaalusid 1 kg, kõige kogukamad 15 kg. Ebataivalist aiasaaki müüdi Türi sügislaadal, Pärnus viinamarjapäeval ja otse aian-

dist. Ja loomulikult nautisid eksootilisi vilju ka kasvatajad ise.

KAJA KURG